

1. Барановський О. І. Фінансова безпека держави / О. І. Барановський // Фінанси України. – 1996. – № 11. – С. 19-34.
2. Кракос Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємств / Ю. Б. Кракос, Р. О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – № 1(1). – С. 86-97.
3. Мартюшева Л. С. Фінансова безпека підприємства як самостійний об'єкт управління / Л. С. Мартюшева, Т. Е. Петровська, Н. І. Трихліб // Коммунальное хозяйство городов. – 2006. – № 71. – С. 235-238.
4. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Ника-центр, Эльга, 2004. – 784 с.
5. Приказок О. В. Прибуток у формуванні фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств / О. В. Приказок // Банківська справа. – 2009. – № 2. – С. 82-88.

УДК 336.225.674(477)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВІТЧИЗНЯНИХ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Хижняк Д. В., студент групи Е 4/1

*Науковий керівник – канд.екон.наук, старший викладач Костирко А. Г.
Миколаївський національний аграрний університет*

За сучасних умов ринкової економіки виникає необхідність поступового переходу державного управління до рівня європейських стандартів. В умовах стабільного розвитку національної економіки, збільшення виділеної частки бюджетних коштів на задоволення потреб суспільства, підвищення надходжень до державного та місцевого бюджетів державний фінансовий контроль видатків бюджетів набуває актуальності. Через це необхідно змінювати існуючу в Україні систему державного контролю, вдосконалювати та розвивати таку форму контролю в державному управлінні, як державний фінансовий аудит [1].

Питаннями вдосконалення державного фінансового контролю й аудиту в Україні займалися такі вчені, як: М.Т. Білуха, М.М. Каленський, О.І. Петрик, В.Я. Савченко, І.В. Пилипенко, Н.І. Дорош, В.Г. Мельничук, В.К. Симоненко, М.Г. Чумаченко та ін. Створення й розвиток державного аудиту в Україні є предметом дослідження таких вчених, як: І.С. Левицька, А.О. Асанов, Н.І. Рубан, А.В. Мамишев, В.С. Федосов, І.Л. Чугунов.

Аудит в Україні почав розвиватися із прийняттям Закону України “Про аудиторську діяльність” № 3125 від 22.04.1993 р., який визначає поняття аудиту як “перевірку даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою визначення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із

вимогами користувачів” [2]. У 2001 р. було прийнято Бюджетний кодекс України та почався розвиток державного аудиту як одного із видів державного фінансового контролю. Державний аудит, на відміну від фінансового контролю, представляє собою незалежний вид аудиту. Головна мета державного аудиту є виявлення уразливих місць в організації господарської діяльності суб’єкта, який підлягає контролю, надання необхідних рекомендацій щодо підвищення ефективності його управління, усунення та запобігання наявних недоліків, помилок та порушень, а також вдосконалення його діяльності в цілому. Саме аудит дає можливість виявити помилки й недоліки організаційного, нормативно-правового та фінансового характеру, які негативно впливають на результати фінансово-господарської діяльності суб’єкта господарювання, у тому числі внаслідок прийняття неправомірних управлінських рішень, укладання збиткових контрактів, реалізації товарів та послуг за заниженими цінами. Об’єктами державного аудиту виступають суб’єкти господарювання державного сектора економіки, а також інші суб’єкти господарювання, що отримують кошти з державного та місцевого бюджетів або здійснюють експлуатацію державного чи комунального майна [3]. Проведення державного аудиту сприяє запобіганню різних фінансових порушень. Проведення державного аудиту є необхідним для державних підприємств, які займають переважну більшість у структурі державного сектора економіки, так як в процесі його здійснення перевіряється збитковість і відповідність діяльності підпорядкованого об’єкта чинному законодавству.

У червні 2015 року Кабінет Міністрів України прийняв Постанову № 390, затвердивши критерії відповідності аудиторських компаній, які можуть проводити аудит державних підприємств. Минуло понад рік з моменту прийняття постанови, однак, за даними Міністерства економічного розвитку й торгівлі України, тільки 15 з 45 найбільших державних підприємств вже пройшли аудиторську перевірку відповідно до нових норм. Ще низка компаній перебуває в процесі проходження аудиту.

Державні підприємства не прагнуть проходити фінансовий аудит через те, що керівництво багатьох державних компаній часто не розуміє мети проведення аудиту. Ключовою метою фінансового аудиту є підтвердження достовірності фінансової звітності компанії. Це необхідно насамперед для того, щоб різні стейкхолдери (англ. “Stakeholders”), як-от власники (наприклад, держава в разі держкомпаній), кредитори (наприклад, банки), постачальники тощо – бачили й розуміли реальний фінансовий стан і результати роботи компанії. Друга серйозна перешкода – це велика кількість інформації, яку необхідно підготувати безпосередньо для аудиту. Наприклад, перед проведенням аудиту компанія має провести оцінку активів. Для цього необхідно задіяти незалежних експертів-оцінювачів. Це тривалий процес, який можна порівняти за масштабами із самим аудитом.

Основну увагу зараз приділяють самому факту проведення аудиту, а не його результатам, що є великою помилкою, бо надавши висновок із застереженнями, аудитор по суті не підтверджує повністю фінансовий звіт

підприємства. Таким чином, за результатами аудиту часто вже не робляться будь-які дії, спрямовані на поліпшення якості звітності компанії й підвищення її фінансової ефективності.

Однією із важливих цілей аудиту є допомога керівництву компанії в підвищенні ефективності свого підприємства, але у більшості державних підприємств такої зацікавленості поки немає, що і є основною проблемою. Тому для того, щоб державний аудит в Україні розвивався більш ефективно, необхідно удосконалювати та розвивати теоретичні та практичні засади впровадження та функціонування державного аудиту в країні; вивчати зарубіжний досвід становлення системи незалежного публічного контролю; у засобах масової інформації провести ознайомлення з сутністю поняття «державний аудит», перевагами його проведення та чітким виділенням різниці між даною формою контролю та перевіркою або ревізією з боку державних органів, які проводяться з метою виявлення порушень та притягнення винних до відповідальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гайдук Т. Г. Теоретичні засади державного фінансового аудиту / Т. Г. Гайдук // Економіка АПК. – 2011. – № 12. – С. 69-74.
2. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України № 3125 від 22.04.1993 р. – Режим доступу : www.portal.rada.gov.ua
3. Пушкарьова О. Ю. Державний фінансовий аудит суб'єктів господарювання як пріоритетний напрям діяльності органів Державної контрольно-ревізійної служби [Електронний ресурс] / О. Ю. Пушкарьова. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/dtr/ep/2009_7/files/EC709_33.pdf
4. Городянська Л. Державний фінансовий аудит та аудит ефективності в системі державного фінансового контролю / Л. Городянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 10. – С. 35-44.
5. Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 390 від 04.06.2016 р. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248248066>

УДК 336.225.674

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Чернієнко К. В., студентка групи Е 4/1

*Науковий керівник – канд.екон.наук, старший викладач Костирко А. Г.
Миколаївський національний аграрний університет*

Одним із найважливіших завдань сучасного економічного розвитку є створення чіткої і ефективної системи контролю в Україні. Фінансове становище багатьох суб'єктів господарювання залишається нестабільним і навіть збитковим внаслідок недосконалої організації бізнесу, а також